

III. Kormányrendeletek

A Kormány 289/2009. (XII. 18.) Korm. rendelete a közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975. (II. 5.) KPM–BM együttes rendelet módosításáról

A Kormány a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény 48. § (3) bekezdés a) pont 9. alpontjában kapott felhatalmazás alapján, az Alkotmány 35. § (1) bekezdés b) pontjában meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

- 1. §** (1) A közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975. (II. 5.) KPM–BM együttes rendelet (a továbbiakban: R.) 5. § (1)–(2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
- „(1) A közlekedésben olyan járművel szabad részt venni,
- amelynek jogszabályban meghatározott érvényes hatósági engedélye van;
 - amelyre külön jogszabályban meghatározott számú, típusú és elhelyezésű hatósági jelzés(ek) [rendszám-tábla(ák)] van(nak) felszerelve;
 - amely a jogszabályban meghatározott műszaki és környezetvédelmi feltételeknek megfelel;
 - amely az utat és tartozékait nem rongálja és azok környezetét nem szennyezi;
 - amely megfelel a (9) bekezdésben meghatározott feltételnek.
- (2) A jármű vezetője, mielőtt a járművel a telephelyről (így különösen a garázból) elindul, köteles a kormányberendezés, a fékberendezés, a gumibroncsok, valamint a kötelezően előírt világító- és fényjelző berendezések állapotát (működését), továbbá a hatósági jelzés(ek) [rendszám-tábla(ák)] meglétét, állapotát – az adott körülmények között indokolt módon – ellenőrizni.”
- (2) Az R. 5. § (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
- „(5) A hatósági jelzés(ek)e(t) [rendszám-tábla(áka)t] a járművön a felszerelésére kijelölt helyen, jól olvasható állapotban kell tartani, azt megváltoztatni, letakarni vagy jogosulatlanul eltávolítani tilos.”
- 2. §** Az R. 6. § (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
- „(4) Az (1), (2) és a (3) bekezdésben foglalt rendelkezések értelemszerűen irányadók a szolgálatban lévő katonai forgalom-szabályozó, a katasztrófavédelmi hatóság közúti ellenőre, a vám- és pénzügyőr, a tűzoltó, valamint a forgalmat ellenőrző közlekedési hatóság közúti ellenőre által adott jelzésekre is.”
- 3. §** Az R. 7. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:
- „7. § (1) A jelzőőr vagy a polgárőr jelzőtárcsával vagy – feltartott, vagy vasúti átjárónál az úttesten állványra helyezett – piros fényű lámpával adott jelzésére meg kell állni.
- (2) Ha a forgalmat jelzőőr vagy polgárőr irányítja, köteles azt az egyéb veszélyt jelző táblával – a jelzőőrről vonatkozó kiegészítő táblával együtt – a külön jogszabályban meghatározottak szerint előre jelezni.”
- 4. §** (1) Az R. 10. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
- „(3) A jelzőtáblákat – a (4)–(7) bekezdésben említett kivétellel – az úttest mellett, menetirány szerint a jobb oldalon helyezik el. A jelzőtáblát a bal oldalon, vagy az úttest felett megismételhetik. A jelzőtábla jelzése – a (4) és (5) bekezdésben említett kivétellel – a jelzőtáblával szemben közlekedő minden járműre vonatkozik.”
- (2) Az R. 10. §-a a következő (7)–(10) bekezdéssel egészül ki:
- „(7) A megengedett hosszúsági vagy szélességi méretet meghaladó méretű jármű vagy járműszerelvénnyel kíséretét – külön jogszabály alapján – ellátó járművön, kíséret közben elhelyezhető fényt kibocsátó vagy megvilágított jelzésű jelzőtábla. Az így elhelyezett jelzőtábla rendelkezésének a kísérő és kísért jármű (járműszerelvénnyel) mellett történő elhaladás közben kell eleget tenni.
- (8) A fény kibocsátására alkalmas jelzőtáblán a jelzőtábla fehér és fekete jelzései egymással felcserélt színekkel is megjelenhetnek.
- (9) A közúti jelzőtáblák az észlelést elősegítő sárga vagy fényvisszaverő sárga háttéren is elhelyezhetők.

(10) Az utasítást adó jelzőtáblán és a járművek forgalmára vonatkozó tilalmi jelzőtáblán, a kötelező legkisebb, illetve a megengedett legnagyobb sebességre utaló felirat a sebességet km/órában határozza meg.”

- 5. §** (1) Az R. 13. § (1) bekezdés e) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
(Az utasítást adó jelzőtáblák:)
„e) „Kerékpárút” (26. ábra); a tábla a kétkerekű kerékpárok közlekedésére kijelölt utat jelez; a segédmotoros rokkantkocsi, a gépi meghajtású kerekés szék és a kétkerekű segédmotoros kerékpár lakott területen kívül a kerékpárutat igénybe veheti, ha ezt jelzőtábla nem tiltja. A kerékpárúton más jármű közlekedése tilos;”
- (2) Az R. 13. § (1) bekezdés i) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
(Az utasítást adó jelzőtáblák:)
„i) „Gyalog- és kerékpárút” (26/d. ábra); a gyalogos, a kerekés szék és a kétkerekű kerékpár közlekedésére kijelölt út. Ha a gyalogos és a kerékpáros forgalmat burkolati jel választja el (26/e. ábra), a gyalogos és a kerékpáros csak az útnak a részére kijelölt részén közlekedhet;”
- 6. §** (1) Az R. 14. § (1) bekezdés d) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
(A járművek forgalmát tiltó vagy korlátozó jelzőtáblák:)
„d) „Sebességkorlátozás” (30. ábra); a tábla azt jelzi, hogy az úton a táblán megjelölnél nagyobb sebességgel haladni tilos. A tábla alatt elhelyezett hóesésre (97/a. ábra) vagy esőzésre (97/b. ábra) utaló kiegészítő jelzőtábla azt jelzi, hogy a sebességkorlátozás csak a megjelölt időjárási körülmények vagy nedves útburkolat esetében érvényes. Kiegészítő tábla jelezheti, hogy a sebességkorlátozás meghatározott időszakra vagy bizonyos járműkategóriákra vonatkozik;”
- (2) Az R. 14. § (1) bekezdés g) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
(A járművek forgalmát tiltó vagy korlátozó jelzőtáblák:)
„g) „Tehergépkocsival előzni tilos” (33. ábra); a tábla azt jelzi, hogy az úton 3500 kilogrammot meghaladó megengedett legnagyobb össztömegű tehergépkocsival, valamint vontatóval, mezőgazdasági vontatóval és lassú járművel, valamint az ezen járművekből és pótkocsiból álló járműszerelvényekkel előzni tilos; ez a tilalom nem vonatkozik kétkerekű motorkerékpár, kétkerekű segédmotoros kerékpár és kerékpár, valamint állati erővel vont jármű és kézikocsi előzésére, továbbá az úttest közepén levő vágányon haladó villamos előzésére; ha a jelzőtáblán számérték is megjelenik (33/a. ábra), az előzés tilalma csak az ezt az értéket meghaladó megengedett legnagyobb össztömegű tehergépkocsira, vontatóra, mezőgazdasági vontatóra és lassú járműre vonatkozik;

33. ábra

33/a. ábra”

- (3) Az R. 14. § (1) bekezdés r) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(A járművek forgalmát tiltó vagy korlátozó jelzőtáblák:)

„r) „Tehergépkocsival behajtani tilos” (43. ábra); a tábla azt jelzi, hogy az útra tehergépkocsival – kivéve a legfeljebb 3500 kilogramm megengedett legnagyobb össztömegű, zárt kocsiszekrényű tehergépkocsit –, valamint vontatóval, mezőgazdasági vontatóval és lassú járművel behajtani tilos; ha a tábla súlyhatárt is megjelöl (44. ábra), csak az ezt meghaladó megengedett legnagyobb össztömegű járművel tilos behajtani;”

- (4) Az R. 14. § (1) bekezdése a következő z/3. ponttal egészül ki:

(A járművek forgalmát tiltó vagy korlátozó jelzőtáblák:)

„z/3. „Környezetvédelmi övezet (zóna)” (53/e. ábra); a jelzőtábla azt jelzi, hogy a „Környezetvédelmi övezet (zóna) vége” (53/f. ábra) jelzőtábláig az úton (övezetben) a gépkocsik nem közlekedhetnek. A kiegészítő jelzőtábla jelzi (53/g. ábra) azon környezetvédelmi igazolólapoz tartozó – a hatósági jelzésen (rendszámtáblán) elhelyezett – matrica színét, amellyel rendelkező gépkocsira a behajtás tilalma vonatkozik. A behajtási tilalom alól az út kezelője felmentést adhat. A kiegészítő jelzőtáblán „Kivéve engedéllyel” felirat is elhelyezhető.

53/e. ábra

53/f. ábra

53/g. ábra”

- (5) Az R. 14. § (6) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(6) Az (1) bekezdés c)-g) pontjában említett jelzőtábla hatálya a táblánál kezdődik és a következő útkereszteződés kezdetéig tart, kivéve, ha a jelzőtábla alatt elhelyezett kiegészítő tábla ennél rövidebb távolságot jelöl meg, vagy a (7) bekezdésben említett jelzőtábla a tilalmat előbb feloldja. A vasúti átvjáró előtt a 90., 91., 92. vagy 95. ábra szerinti veszélyt jelző táblával együtt elhelyezett, az (1) bekezdés d) pontjában említett jelzőtábla hatálya a vasúti átvjáró kezdetéig tart.”

- (6) Az R. 14. § (9) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
 „(9) Ha az (1) bekezdés a)–d), f)–g), z/1., z/2. és z/3. pontjában említett jelzőtábla alatt elhelyezett kiegészítő tábla időszakot jelöl meg, a tilalom csak ebben az időszakban áll fenn.”
- (7) Az R. 14. § (12) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
 „(12) Az (1) bekezdés n)–t) és z/2. pontjában említett jelzőtáblánál a köztisztasági és közegészségügyi feladat vagy postai gyűjtő- és kézbesítő szolgálat ellátására szolgáló járművel a tilalom ellenére be szabad hajtani, ha ez a feladat ellátása érdekében elkerülhetetlen; a feladat elvégzése után az utat minden járműnek haladéktalanul el kell hagyni.”
- (8) Az R. 14. § (14) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
 „(14) Ha az (1) bekezdés n) pontjában említett jelzőtábla alatt „Kivéve engedéllyel”, „Kivéve taxi”, vagy „Kivéve (tömegközlekedési vállalat)” feliratú kiegészítő tábla van, az útra engedéllyel rendelkező vagy a kiegészítő táblán feltüntetett járművel, továbbá kerékpárral és állati erővel vont járművel szabad behajtani. Az engedélyt az út kezelője adja ki, a korlátozással érintett területen lakó, ott telephellyel rendelkező, vagy oda (onnan) áruszállítást végző természetes személy, jogi személy és jogi személyiség nélküli gazdasági társaság részére. A (12) bekezdésben meghatározott behajtási tilalom alól az út kezelője felmentést adhat.”
- (9) Az R. 14. §-a a következő (16) bekezdéssel egészül ki:
 „(16) Ha a „Korlátozott forgalmú övezet” jelzőtáblát (53/c. ábra) a „Lakott terület kezdete” (131–131/c. ábra) jelzőtáblával együtt helyezték el, a tilalom hatálya a teljes lakott területre kiterjed.”

7. § Az R. 16. § (1) bekezdése a következő z/6. ponttal egészül ki.

(A veszélyt jelző táblák:)

„z/6. „Torlódás” (95/f. ábra); a tábla azt jelzi, hogy az úton forgalmi akadályt képezhetnek a feltorlódott járművek;

95/f. ábra”

8. § (1) Az R. 17. § (1) bekezdése a következő d/2. ponttal egészül ki:

(A tájékoztatást adó jelzőtáblák a következők:)

„d/2. „Magánút” (109/b. ábra); „Mindkét irányból behajtani tilos” (40. ábra) jelzőtábla alatt elhelyezett tábla azt jelzi, hogy az út a közforgalom elől el van zárva;

109/b. ábra”

(2) Az R. 17. § (1) bekezdés e) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(A tájékoztatást adó jelzőtáblák a következők:)

„e) „Várakozóhely” (110. ábra); a tábla a járművek kijelölt várakozóhelyét jelzi, a tábla alatt elhelyezett kiegészítő tábla jelezheti a várakozó helyen kötelező elhelyezkedés módját (pl. a jobb oldali kerekekkel a járdára állva kell várakozni) (111. ábra), vagy azt, hogy a várakozóhely kizárólag bizonyos járművek (pl. csak személygépkocsik 112. ábra, csak kerékpárok 112/c. és 112/f. ábra, mozgáskorlátozott személyt szállító jármű 115. ábra és 115/a. ábra) részére van

fenntartva. Ahol a várakozást ellenőrző óra van, kiegészítő tábla (113. ábra) jelezheti azt az időszakot, amelyben a várakozást ellenőrző óra (parkométer) vagy jegykiadó automata működtetése kötelező, vagy a kiegészítő tábla jelezheti azt is, hogy várakozni csak meghatározott időtartamig és a 41. § (4)–(5) bekezdésében foglaltak megtartásával szabad (113. és 114. ábra). A mozgáskorlátozottakat szállító járművek részére fenntartott várakozóhelyet kiegészítő tábla (115. ábra) vagy külön jelzőtábla (115/a. ábra) jelezheti;

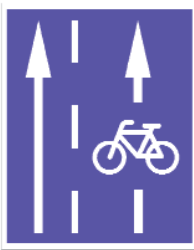
112/f. ábra"

- (3) Az R. 17. § (1) bekezdése a következő g/6. és g/7. ponttal egészül ki:

(A tájékoztatást adó jelzőtáblák a következők:)

„g/6. „Nyitott kerékpársáv” (117/g. ábra); a tábla a kerékpárosok egyirányú közlekedésére kijelölt kerékpársáv úttesten történő elhelyezkedését jelzi;

g/7. „Nyitott kerékpársáv vége” (117/h. ábra):

117/g. ábra

117/h. ábra"

- (4) Az R. 17. § (1) bekezdése a következő v/1. ponttal egészül ki:

(A tájékoztatást adó jelzőtáblák a következők:)

„v/1. „Útirány előjelző tábla” (139/a–139/b. ábra); a tábla autópályán és autóúton azt jelzi, hogy a megjelölt helységek vagy a megjelölt országok a következő útkereszteződésnél melyik irányban érhetők el;

139/a. ábra

139/b. ábra"

- (5) Az R. 17. § (1) bekezdése a következő y/1. ponttal egészül ki:

(A tájékoztatást adó jelzőtáblák a következők:)

„y/1. „Útvonal megerősítő tábla” (145/a. ábra); a tábla autópályán és autóúton az út számát, a táblán megjelölt települések távolságát (km mértékegységben) jelzi, továbbá az útsatlakozások távolságát is jelezheti;

145/a. ábra

- (6) Az R. 17. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
- „(3) Ha az „Egyirányú forgalmú út” jelzőtáblák (104. és 105. ábra) alatt elhelyezett kiegészítő táblán (105/a. ábra) autóbust és/vagy kerékpárt mutató ábra jelenik meg:
- az úttesten kijelölt kerékpársávon, ennek hiányában az úttest jobb széléhez húzódva a kerékpáros,
 - az autóbusz forgalmi sávon a menetrend szerint közlekedő autóbusz,
 - a kerékpáros által is igénybe vehető autóbusz forgalmi sávon – az autóbusz részére kijelölt közlekedési iránnyal megegyezően – a kerékpáros is a jelzőtáblán megjelölt iránnyal szemben közlekedhet.”

9. § (1) Az R. 18. § (1) bekezdés h/1. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(Az útburkolati jelek:)

„h/1. „Előretolt kerékpáros felálló hely a balra bekanyarodó kerékpárosok számára” (153/a. ábra); a forgalomirányító fényjelző készülékkel szabályozott útkereszteződésben az út jobb szélén kijelölt kerékpáros nyomon (158/k. ábra) vagy a kerékpársávon oda érkező és balra bekanyarodó kétkerekű kerékpárok a megállás helyét jelölő vonalak közötti, kerékpárt mutató sárga színű útburkolati jellel (158/i. ábra) megjelölt úttestre csak a járművek forgalmát irányító fényjelző készülék piros fényjelzésének időtartamában szabad – a 36. § (12) bekezdésében foglaltak és a besorolás általános szabályai szerint – a többi jármű elé besorolva a továbbhaladáshoz felkészülni.”

- (2) Az R. 18. §-a a következő (8)–(10) bekezdéssel egészül ki:

„(8) Az úttest vagy egy részének lezárása miatt szükséges ideiglenes forgalomszabályozásnál alkalmazott – az (1) bekezdés a) és b) pontjában meghatározott – sárga színű útburkolati jel kiegészíthető vagy helyettesíthető:

- függőleges jelzőfelülettel és fényvisszaverő prizmával ellátott vagy
- fényt kibocsátó

burkolati jelzőtestekkel.

(9) Az úttesten, burkolati jellel kijelölt kerékpáros nyom (158/k. ábra) jelzi a kerékpárosok részére az úttesten történő haladásra ajánlott útfelületet. Az így megjelölt úttesten fokozottan számolni kell kerékpárosok közlekedésével.

158/k. ábra

(10) A nyitott kerékpársávot – amely a kerékpárosok közlekedésére kijelölt sáv – az úttesten felfestett fehér színű szaggatott vonal és kerékpárt mutató burkolati jel is jelzi. A nyitott kerékpársávot – az egy irányban vagy egymással szemben közlekedő járművek egymás mellett történő elhaladás ezt szükségessé teszi – más járművek is igénybe vehetik, az irányváltoztatásra vonatkozó szabályok megtartása mellett. A jobbra bekanyarodást a nyitott kerékpársávról kell végrehajtani. A kerékpáros balra bekanyarodásra történő felkészülés céljából, vagy ha a nyitott kerékpársáv megszűnik, a nyitott kerékpársávot elhagyhatja.”

- 10. §** Az R. 20. § (6) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
 „(6) „Gyermekszállítás” (160/a. ábra); a gyermekeket szállító autóbusz vagy az iskolabusz elején és hátulján elhelyezett tábla az álló jármű környezetében gyermekek közlekedésére figyelmeztet. Az így megjelölt, az úttesten álló autóbust – a gyermekek be- és kiszállásának az autóbusz mindkét oldali első és hátsó irányjelzőjének egyidejű működtetésével jelzett időtartamában – kikerülni vagy az autóbusz mellett elhaladni csak fokozott óvatossággal és mérsékelt sebességgel szabad.”
- 11. §** Az R. 21. §-a a következő (13) bekezdéssel egészül ki:
 „(13) A gyalog- és kerékpárúton a gyalogos a kerékpáros forgalmat nem akadályozhatja és nem veszélyeztetheti.”
- 12. §** (1) Az R. 25. § (2) és (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
 „(2) Járművel az úttesten – az előzés és kikerülés esetét kivéve – annak menetirány szerinti jobb oldalán, az út- és forgalmi viszonyok szerint lehetséges mértékben jobbra tartva kell közlekedni. Lassú járművel, állati erővel vont járművel, kézikocsival, hajtott (vezetett) állattal, valamint lassan haladó járművel – ha az út- és forgalmi viszonyok lehetővé teszik – szorosan az úttest jobb széléhez húzódva kell haladni. Párhuzamos közlekedésre alkalmas úttesten a jobbra tartásra a külön szabályok (36. §) az irányadók.
 (3) Az autóbuszöblöt, az autóbusz forgalmi sávot, a kapaszkodó sávot, a gyorsító és lassító sávot, a nyitott kerékpársávot, valamint a kerékpársávot a (2) bekezdésben említett jobbra tartási, vagy az úttest jobb szélén való haladási kötelezettség szempontjából figyelmen kívül kell hagyni. A kerékpársávon csak kerékpárral szabad közlekedni – az egyirányú forgalmú úton kijelölt kerékpársáv kivételével – az úttest menetirány szerinti jobb oldalának haladási irányával azonos irányban.”
- (2) Az R. 25. § (6) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
 „(6) Járda, járdasziget, gyalogút, gyalog- és kerékpárút, kerékpárút, nyitott kerékpársáv és kerékpársáv mellett tilos úgy haladni, hogy a jármű szerkezeti eleme vagy rakománya ezek fölé nyúlják.”
- 13. §** (1) Az R. 26. § (1) bekezdés bevezető szövege és a) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
 „(1) Az egyes járművekkel – ha e rendelet másként nem rendelkezik – legfeljebb a következő sebességgel szabad közlekedni:
 a) személygépkocsival, motorkerékpárral, 3500 kg megengedett legnagyobb össztömeget meg nem haladó gépkocsival
 aa) autópályán 130 km/óra,
 ab) autóúton 110 km/óra,
 ac) lakott területen kívül egyéb úton 90 km/óra,
 ad) lakott területen 50 km/óra,”
- (2) Az R. 26. § (1) bekezdés d) pontja helyébe a következő rendelkezés lép, ezzel egyidejűleg a következő da) és db) ponttal egészül ki:
 (Az egyes járművekkel – ha e rendelet másként nem rendelkezik – legfeljebb a következő sebességgel szabad közlekedni:)
 „d) teherszállításra kialakított motoros triciklivel, elromlott járművet vontató gépjárművel, segédmotoros kerékpárral, lakott területen kerékpárral 40 km/óra,
 da) lakott területen kívül kerékpárral, ha a kerékpárt hajtó kerékpáros fejevédő sisakot visel és utast nem szállít 50 km/óra,
 db) lakott területen kívül kerékpárral, ha a kerékpárt hajtó kerékpáros fejevédő sisakot nem visel 40 km/óra,”
- (3) Az R. 26. § (1) bekezdése a d/1. pontot követően a következő d/2. és d/3. ponttal egészül ki:
 (Az egyes járművekkel – ha e rendelet másként nem rendelkezik – legfeljebb a következő sebességgel szabad közlekedni:)
 „d/2. a kerékpárúton közlekedő járművel 30 km/óra,
 d/3. a gyalog- és kerékpárúton közlekedő járművel 20 km/óra,”
- (4) Az R. 26. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
 „(2) Ha a „Sebességkorlátozás” jelzőtábla lakott területen 50 km/óránál, lakott területen kívül 90 km/óránál nagyobb sebességet jelez, személygépkocsival, motorkerékpárral és a 3500 kg megengedett legnagyobb össztömeget meg nem haladó gépkocsival legfeljebb a jelzőtáblán megjelölt sebességgel szabad közlekedni.”

14. § (1) Az R. 31. § (2) és (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
 „(2) Villamospályával ellátott úttesten, ha az (1) bekezdés b) pontjában foglaltaknak megfelelő besorolás a villamos forgalmát zavarná, a villamos elhaladásához szükséges területet szabadon kell hagyni. Az egyirányú forgalmú úton az ellenirányban kijelölt autóbusz sávot és az ellenirányban kijelölt kerékpársávot a besorolás szempontjából figyelmen kívül kell hagyni.
 (3) A járművel másik útra – ha közúti jelzésből más nem következik – jobbra kis ívben, balra nagy ívben kell bekanyarodni, úgy, hogy a jármű a bekanyarodás után a menetirány szerinti jobb oldalon maradjon. Ha az úttest menetirány szerinti jobb oldalán kerékpársávot jelöltek ki, a jobbra bekanyarodásra – a kerékpár forgalom akadályozása nélkül és ha burkolati jel ezt lehetővé teszi – a kerékpársáv igénybevételel kell felkészülni.”
- (2) Az R. 31. § (5) bekezdés b) és c) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
[Elsőbbséget kell adni, ha a 28. § (2) bekezdésében foglaltakból más nem következik]
 „b) jobbra bekanyarodó járművel a kerékpársávon vagy az úttest mellett levő, attól jobbra eső kerékpárúton, gyalog- és kerékpárúton érkező jármű és gyalogos részére,
 c) balra bekanyarodó járművel
 ca) az úttesten szemből érkező és egyenesen továbbhaladó vagy jobbra bekanyarodó jármű,
 cb) az úttest mellett levő, attól balra eső kerékpárúton, gyalog- és kerékpárúton érkező jármű és gyalogos részére.”
15. § (1) Az R. 36. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
 „(3) A párhuzamos közlekedésre alkalmas olyan úttesten, amelyen az azonos irányú forgalom számára kettőnél több forgalmi sáv van útburkolati jelekkel kijelölve, a (2) bekezdésben foglalt rendelkezéseket kell értelemszerűen alkalmazni. Az ilyen úttesten azonban a második forgalmi sávban – a (2) bekezdésben foglalt rendelkezések megtartásával – bármely gépjárművel szabad közlekedni; a harmadik és további (belső) forgalmi sávokra – a balra bekanyarodás esetét kivéve – ráhajtani csak személygépkocsival és motorkerékpárral szabad.”
- (2) Az R. 36. § (8) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
 „(8) Az autóbusz forgalmi sávban
 a) a menetrend szerint közlekedő autóbusz és trolibusz, a villamos, továbbá 20 és 6 óra között a kommunális szemét szállítására szolgáló jármű;
 b) az autóbusz- és trolibuszforgalom zavarása nélkül
 ba) ha az autóbusz forgalmi sávot az úttest menetirány szerinti jobb szélén jelölték ki, erre utaló jelzés esetében (117/c. ábra) a kerékpáros,
 bb) külön jogszabály alapján rögzített üzemmódú megkülönböztető jelzést adó készülékkel felszerelt
 bba) sürgősségi betegellátásra rendszeresített gépjármű,
 bbb) hivatásos katasztrófavédelmi szervek, a tűzoltóság és a tűzoltó egyesületek közvetlen helyszíni beavatkozására rendszeresített gépjárműve,
 bbc) a rendőrség közrendvédelmi és közlekedésrendészeti szolgálati ágának közvetlen helyszíni beavatkozásra rendszeresített gépjárműve,
 bc) a betegszállító gépjármű,
 bd) a személytaxi,
 be) a kétkerekű motorkerékpár és a kétkerekű segédmotoros kerékpár közlekedhet. Más jármű erre a forgalmi sávra – a sáv keresztezését és a bekanyarodásra felkészülést kivéve – nem hajthat rá. Ahol autóbusz forgalmi sáv van, a menetrend szerint közlekedő autóbusz és trolibusz – a bekanyarodás és kikerülés esetét kivéve – csak ebben a forgalmi sávban haladhat.”
- (3) Az R. 36. § (10) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
 „(10) Azon az úton, amelynek menetirány szerinti jobb oldalán két vagy több forgalmi sáv van útburkolati jelekkel kijelölve, a körforgalmú útra történő bekanyarodást
 a) a besorolás rendjét jelző tábla és az útburkolati jelek jelzéseinek megfelelően kell végrehajtani, vagy
 b) a jobb oldali szélső forgalmi sávból kell végrehajtani, amennyiben a járművezető a bekanyarodás helyét követő első kihajtási lehetőségnél kívánja a körforgalmú utat elhagyni.”
- (4) Az R. 36. §-a a következő (12) bekezdéssel egészül ki:
 „(12) Ha a járműveknek útkereszteződésben, útszűkületekben, szintbeni vasúti átjárónál vagy egyéb forgalmi okból meg kell állnia, – előre sorolás céljából – kétkerekű motorkerékpárral, illetve kétkerekű segédmotoros kerékpárral

az álló járművek mellett, vagy azok között, kétkerekű kerékpárral az úttest szélén, az álló járművek mellett jobbról szabad előrehaladni, ha

- a) az előrehaladáshoz elegendő hely áll rendelkezésre, és
- b) az irányváltoztatási szándékot jelző járműveket az irányváltoztatásban nem akadályozzák.”

- 16. §** (1) Az R. 37. § (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(4) Autópálya és autótűt úttestjén – a forgalmi okból szükséges megállást kivéve – megállni tilos. Tilos a leállósávon megállni vagy várakozni, kivéve ha:
a) műszaki meghibásodás miatt a jármű továbbhaladásra képtelen;
b) a jármű a forgalmat ellenőrzi;
c) a jármű útfenntartást, úttisztítást végez;
d) a jármű, a továbbhaladásra képtelen jármű elszállítását vagy a műszaki meghibásodásának elhárítását végzi;
e) a jármű a megkülönböztető jelzést adó berendezését működteti.”
- (2) Az R. 37. §-a a következő (5) bekezdéssel egészül ki:
„(5) A leállósávon – ha a közúti jelzésekből más nem következik – csak a (4) bekezdés b)–e) pontjában meghatározott járművek és a forgalmi sávokban folyamatosan haladó járművek közé besorolni kívánó járművek haladhatnak. A leállósávon álló, a forgalmat ellenőrző járművet úgy kell elhelyezni, hogy az kellő távolságból észlelhető legyen. A leállósáv igénybevételére jogosultaknak a feladatuk ellátását követően a lehető legrövidebb időn belül el kell hagyniuk a leállósávot.”
- 17. §** Az R. 39. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(1) A vasúti átjárót megközelíteni csak fokozott óvatossággal szabad. A vasúti átjáró megközelítésekor, illetve a vasúti átjárón történő áthaladás során eleget kell tenni a vasúti átjáró biztosítására szolgáló közúti jelzéseknek.”
- 18. §** Az R. 39/A. § (1) bekezdés b) és c) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
(Lakó-pihenő övezetbe – a „Lakó-pihenő övezet” jelzőtáblától a „Lakó-pihenő övezet vége” jelzőtábláig terjedő területre – csak a következő járművek hajthatnak be;)
„b) az ott lakókat vagy az oda látogatókat szállító személygépkocsi, a személygépkocsi kivételével a legfeljebb 3500 kg megengedett legnagyobb össztömegű gépkocsi, a betegszállító gépjármű, motorkerékpár, a motoros tricikli és ezekhez kapcsolt pótkocsi, segédmotoros kerékpár, állati erővel vont jármű és kézikocsi, a kommunális szemet szállítására szolgáló jármű, továbbá az oda áruszállítást végző legfeljebb 3500 kg megengedett legnagyobb össztömegű tehergépkocsi,
c) az ott lakók és oda költözők költöztetését végző tehergépkocsi,”
- 19. §** (1) Az R. 40. § (5) bekezdés l) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
(Tilos megállni:)
„l) kapaszkodósávon, gyorsító-és lassító sávon, kerékpársávon, nyitott kerékpársávon, kerékpárúton, gyalog- és kerékpárúton;”
- (2) Az R. 40. § (9) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(9) A járdán a mozgáskorlátozott személy (illetőleg az őt szállító jármű vezetője) járművével, a betegszállító gépjármű, a kerékpár, a kétkerekű segédmotoros kerékpár és a kétkerekű motorkerékpár a (8) bekezdésben említett egyéb feltételek fennállása esetén akkor is megállhat, ha a megállást jelzőtábla vagy útburkolati jel nem engedi meg.”
- 20. §** Az R. 42. §-a a következő (5) bekezdéssel egészül ki:
„(5) Olyan úttesten, amelyen az azonos irányú forgalom számára két vagy több forgalmi sáv van kijelölve, az azonos irányban valamennyi forgalmi sávban – egymás mellett haladó – hó eltakarítást végző és figyelmeztető jelzést használó járműveket tilos megelőzni. Az ilyen gépjárművek mögött a követési távolságot fokozott óvatossággal kell megválasztani.”
- 21. §** (1) Az R. 43. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(2) Azt a helyet, ahol az (1) bekezdés értelmében a gyalogosnak elsőbbsége van, a jármű vezetőjének csak olyan sebességgel szabad megközelítenie, hogy a jármű vezetője az elsőbbségadási kötelezettségének eleget tudjon tenni.”

A jármű vezetőjének a kijelölt gyalogos-átkelőhelyet csak fokozott óvatossággal és olyan sebességgel szabad megközelítenie, hogy a járművel, amennyiben szükséges, a gyalogos átkelőhely előtt meg is tudjon állni.”

- (2) Az R. 43. § (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) A vezetőnek fokozottan ügyelnie kell az úttesten

- a) villamos megállóhelynél levő járdaszívet és az ahhoz közelebb eső járda között áthaladó gyalogosok, a menetrend szerint közlekedő járművek megállóhelyéről az úttestre lelépő gyalogosok, az autóbuszra felszálló és arról leszálló gyermekek, továbbá
- b) egyedül vagy csoportosan haladó (áthaladó) gyermekek, a koruk, testi fogyatékoságuk vagy más ok miatt saját biztonságukra ügyelni felismerhetően nem képes személyek biztonságának a megóvására.”

22. § (1) Az R. 48. § (7) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(7) A gépkocsiban vagy a mopedautóban utazó 150 cm-nél alacsonyabb gyermek – a testsúlyához igazodó kialakítású – gyermekbiztonsági rendszerben rögzítve szállítható. A gyermekbiztonsági rendszert kialakításától függően a járműnek erre a célra gyárilag kialakított rögzítési pontjaihoz, vagy az üléshez tartozó biztonsági övhöz vagy ennek bekötési pontjaihoz kell csatlakoztatni. A gépkocsi és a mopedautó üléseihez – a vezető ülését kivéve – gyermekbiztonsági rendszer szerelhető be. Az első üléshez – a jármű szokásos haladási irányával ellentétes irányban – a gyermekbiztonsági rendszer csak akkor szerelhető be, ha az üléshez légzsákot nem szereltek fel vagy a légzsák működésbe lépését előzetesen megakadályozták. A 3 évnél fiatalabb gyermek csak gyermekbiztonsági rendszerben rögzítve szállítható. A gyermeket a gyermekbiztonsági rendszerhez tartozó hevederekkel (pántokkal) is rögzíteni kell.”

- (2) Az R. 48. § (9) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(9) A zárt utastérrel (vezetőtérrel) nem rendelkező motorkerékpáron és segédmotoros kerékpáron utazó személynek becsatolt motorkerékpár-bukósisakot kell viselni. Ilyen járművel csak abban az esetben szabad közlekedni, ha a járművezető és az utas becsatolt motorkerékpár-bukósisakot visel.”

23. § (1) Az R. 50. § (1) bekezdés a) pontja helyébe a következő rendelkezés lép, ezzel egyidejűleg a következő b)–c) ponttal egészül ki, és a jelenlegi b)–f) pontok jelölése d)–h) pontra változik:

(A jármű figyelmeztető jelzést adó berendezését működtetni a következő esetekben kell:)

„a) ha a jármű

- aa) az út vagy közmű építését, tisztítását, fenntartását (javítását),
- ab) a települési (kommunális) hulladék, ide értve a szelektíven gyűjtött hulladék összegyűjtését végzi,
- b) az aa) pontban meghatározott tevékenységekkel érintett útszakaszon anyagszállítást végző járművön,
- c) a járművek hatósági elszállításához, illetve a kerékbilincs alkalmazásához rendszeresen használt járművön e tevékenységek végzése közben,”

- (2) Az R. 50. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép, ezzel egyidejűleg a következő (3) és (4) bekezdéssel egészül ki, és a jelenlegi (3) bekezdés számozása (5) bekezdésre változik:

„(2) Az (1) bekezdés a) pontjában meghatározott tevékenységet végző jármű vezetője, ha ez a munka végzése érdekében elkerülhetetlen, a személy- és vagyonbiztonságot nem veszélyezteti és a forgalmat lényegesen nem akadályozza,

- a) a 25. § (2) bekezdésében foglalt rendelkezést figyelmen kívül hagyhatja;
- b) 22 és 6 óra között – a megfelelő biztonsági intézkedések (pl. jelzőőr állítása) megtétele mellett és legfeljebb 10 km/óra sebességgel – egyirányú forgalmú úton és osztottpályás út bal oldali úttestjén a menetiránnyal szemben is közlekedhet;
- c) legfeljebb 10 km/óra sebességgel a járdán is közlekedhet;
- d) olyan helyen is megállhat, ahol az egyébként tilos;
- e) behajthat olyan útra, vagy övezetbe ahová egyébként behajtania tilos.

(3) Az (1) bekezdés c) pontjában meghatározott jármű esetében a (2) bekezdés a), d) és e) pontját megfelelően alkalmazni kell, ha ez a tevékenység végzése érdekében elkerülhetetlen, a személy- és vagyonbiztonságot nem veszélyezteti és a forgalmat lényegesen nem akadályozza.

(4) Ha az (1) bekezdés szerinti jármű nem az (1) bekezdésben meghatározott tevékenységet végez, a jármű figyelmeztető jelzést adó berendezését működtetni nem szabad.”

- 24. §** (1) Az R. 54. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(1) Kerékpárral a kerékpárúton, a kerékpársávon vagy erre utaló jelzés (117/c. ábra) esetében az autóbussz forgalmi sávon, ahol ilyen nincs, a leállósávon vagy a kerékpározásra alkalmas útpadkán, illetőleg – ha az út és forgalmi viszonyok ezt lehetővé teszik – a lakott területen kívüli úton, a főútvonalként megjelölt úton az úttest jobb széléhez húzódva kell közlekedni.”
- (2) Az R. 54. § (4) és (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(4) Kerékpárral
a) lakott területen kívül a főútvonalról balra bekanyarodni vagy megfordulni, továbbá
b) a kerékpárútról a vele párhuzamos útra balra bekanyarodni
nem szabad.
A kerékpárosnak a kerékpárról le kell szállnia és azt tolvaj – a gyalogosok közlekedésére vonatkozó szabályok szerint – kell az úttesten áthaladnia.
(5) A kétkerekű kerékpáron 16. életévét betöltött személy szállíthat 10 évnél nem idősebb, a kerékpárt nem hajtó utast a kerékpár pótülésén. Kettőnél több kerekű kerékpáron 17. életévét betöltött személy szállíthat a kerékpárt nem hajtó utast.”
- (3) Az R. 54. § (8) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(8) Az (1) és a (3) bekezdésben, a (4) bekezdés b) pontjában, valamint a (7) bekezdés b)–f) pontjában foglalt rendelkezéseket a segédmotoros kerékpárok – a quad és a mopedautó kivételével – közlekedésére is alkalmazni kell azzal, hogy
a) lakott területen a kerékpársávon segédmotoros kerékpárral közlekedni,
b) kétkerekű segédmotoros kerékpáron utast szállítani,
c) segédmotoros kerékpárhoz utánfutót kapcsolni
nem szabad.”
- (4) Az R. 54. §-a a következő (9)–(11) bekezdéssel egészül ki:
„(9) A három- vagy négykerekű segédmotoros kerékpárral személyt szállítani akkor szabad, ha a jármű vezetője a 17. életévét betöltötte.
(10) A gyalog- és kerékpárúton a kerékpáros a gyalogos forgalmat nem akadályozhatja és nem veszélyeztetheti.
(11) Ha az út mellett, annak vonalvezetését követve kerékpárutat vagy gyalog- és kerékpárutat jelöltek ki, a kétkerekű kerékpároknak a kerékpárúton vagy a gyalog- és kerékpárúton kell közlekedni. Ha a lakott területen a nem főútvonalként megjelölt út mellett annak vonalvezetését követve kerékpárutat vagy gyalog- és kerékpárutat jelöltek ki és az úton kerékpár nyomot (158/k. ábra) is kijelöltek – ha a közúti jelzésekből más nem következik – a kétkerekű kerékpárok az úttesten is közlekedhetnek.”
- 25. §** (1) Az R. 59. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(1) A rendőrség, a közterület felügyelet, a közút kezelője – az üzemben tartó értesítése mellett és költségére – elszállítással eltávolíthatja azt a járművet, amely
a) a 15. § (9) bekezdés 63/b. ábra szerinti kiegészítő táblával ellátott megállást vagy várakozást tiltó jelzőtábla hatálya alá eső területen szabálytalanul várakozik,
b) a 37. § (4) bekezdésében, továbbá a 40. § (1)–(2) és (5) bekezdésében, valamint a (8) bekezdés b) és c) pontjában meghatározott megállási tilalom megszegésével, vagy a rendelkezésekben meghatározott megállási feltételek figyelmen kívül hagyásával szabálytalanul várakozik,
c) kijelölt rakodóhelyen szabálytalanul tartózkodik,
d) a mozgáskorlátozottak gépkocsijai részére fenntartott, jelzőtáblával (115. és 115/a. ábra) vagy útburkolati jellel megjelölt várakozóhelyen jogosulatlanul várakozik.
A jármű elszállításáról a közterület felügyeletnek, illetve az út kezelőjének a rendőrséget is értesítenie kell.”
- (2) Az R. 59. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(3) Azt a hatósági jelzéssel nem rendelkező járművet, amely a közúti forgalomban csak ilyen jelzéssel vehet részt, főútvonalon tilos, mellékútvonalon – közterület-használati engedély nélkül – legfeljebb 10 napig szabad tárolni. Az úton e rendelkezések megszegésével tárolt járművet a rendőrség, a közterület felügyelet, a közút kezelője – a tulajdonos költségére – eltávolíthatja.”

26. § Az R. 63. §-a a következő (4) és (5) bekezdéssel egészül ki:
 „(4) A közúti forgalom ellenőrzése során
 a) a közúti forgalom ellenőrzését végző berendezést;
 b) azt a járművet, amelyben a közúti forgalom ellenőrzését végző berendezés üzemel
 a közúton úgy kell elhelyezni, hogy a gyalogos és jármű forgalmat indokolatlan mértékben ne akadályozza.
 (5) A (4) bekezdés b) pontjában meghatározott jármű a járműforgalom elől elzárt területen, továbbá a közútnak azon a részén is elhelyezhető, ahol a járművek megállása vagy várakozása tilos.”
27. § Az R. 1. számú függelék I. fejezete a következő h/1., h/2. és h/3. ponttal egészül ki:
(Az úttal kapcsolatos fogalmak)
 „h/1. Gyalog- és kerékpárút: jelzőtáblával gyalog- és kerékpárútként megjelölt út, amelyen a gyalogos és a kerékpáros forgalom részére fenntartott útfelületet burkolati jellel és eltérő színű burkolattal is kijelölhető.
 h/2. Kerékpáros nyom: az úttesten kerékpárt és nyilat mutató sárga színű burkolati jellel kijelölt útfelület.
 h/3. Nyitott kerékpársáv: az úttesten útburkolati jellel kijelölt – kerékpár és különleges esetekben (az egymás mellett történő elhaladáshoz szükséges hely biztosítása érdekében) jármű egyirányú közlekedésére szolgáló – különleges forgalmi sáv.”
28. § (1) Az R. 1. számú függelék II. fejezet j) és k) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
(A közúti járművekkel kapcsolatos fogalmak)
 „j) Motorkerékpár: a külön jogszabályban L3e járműkategóriába sorolt kétkerekű oldalkocsi nélküli, L4e járműkategóriába sorolt oldalkocsival rendelkező jármű, továbbá a motoros tricikli.
 k) Motoros tricikli: a külön jogszabályban L5e járműkategóriába sorolt háromkerekű és L7e járműkategóriába sorolt négykerekű motorkerékpár.”
- (2) Az R. 1. számú függelék II. fejezet r) és r/1. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
(A közúti járművekkel kapcsolatos fogalmak)
 „r) Segédmotoros kerékpár: a külön jogszabályban L1e járműkategóriába sorolt kétkerekű, L2e járműkategóriába sorolt háromkerekű jármű, továbbá az L6e járműkategóriába sorolt quad és mopedautó.
 r/1. Kerékpár: olyan, legalább kétkerekű jármű, amelyet emberi erő hajt, és ezt legfeljebb 300 W teljesítményű motor segíti. A kerékpáron a kerékpárt nem hajtó személy is szállítható erre alkalmas ülésen. A kerékpáron utánfutó vontatására alkalmas berendezés helyezhető el.”
- (3) Az R. 1. számú függelék II. fejezete a következő r/2. és r/3. ponttal egészül ki:
(A közúti járművekkel kapcsolatos fogalmak)
 „r/2. Quad: a külön jogszabályban
 – L6e járműkategóriába sorolt könnyű négykerekű segédmotoros kerékpár vagy
 – L7e járműkategóriába sorolt négykerekű motorkerékpár,
 amely nyitott utasterű, kormányműve nem áttételes és a motorkerékpárok esetében szokásos kezelőszervekkel van felszerelve.
 r/3. Mopedautó: a külön jogszabályban L6e járműkategóriába sorolt könnyű négykerekű segédmotoros kerékpár, amely zárt utasterű, több személy szállítására kialakított, kormánykerékkel és a gépkocsikban szokásos kezelőszervekkel van felszerelve.”
- (4) Az R. 1. számú függelék II. fejezet y) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
(A közúti járművekkel kapcsolatos fogalmak)
 „y) Iskolabusz: kizárólag gyermekek, tanulók, felnőtt kísérő melletti szállítására rendszeresített és a 48. § (12) bekezdésében meghatározott feltételeknek megfelelő autóbusz, amely a közoktatási intézmény munkarendjéhez igazodóan közlekedik.”
29. § Az R. 2. számú függeléke a következő zs/5) ponttal egészül ki:
(Az út mellett vagy közelében levő egyes létesítményekről tájékoztatást adó jelzőtáblák:)
 „zs/5) „Közúti forgalom ellenőrzése” (36. ábra); a járművek elhaladási sebességének ellenőrzésére szolgáló sebességellenőrző berendezés fix telepítését – a berendezéstől számított ésszerű távolságra – e táblával kell jelezni. Az átlagsebesség-ellenőrző rendszerrel ellátott útszakasz kezdetét a „Közúti forgalom ellenőrzése” (36. ábra), az ellenőrzött útszakasz végét a „Közúti forgalom ellenőrzésének vége” (37. ábra) jelzőtábla jelzi.

36. ábra

37. ábra

30. § Ez a rendelet 2010. január 1-jén lép hatályba, és a hatálybalépését követő napon hatályát veszti.

Bajnai Gordon s. k.,
miniszterelnök

**A Kormány 290/2009. (XII. 18.) Korm. rendelete
a lakossági vezetékes gázfogyasztás és távhőfelhasználás szociális támogatásáról szóló
289/2007. (X. 31.) Korm. rendelet módosításáról**

A Kormány a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 132. § (1) bekezdés t) pontjában kapott felhatalmazás alapján, az Alkotmány 35. § (1) bekezdés b) pontjában meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

1. § A lakossági vezetékes gázfogyasztás és távhőfelhasználás szociális támogatásáról szóló 289/2007. (X. 31.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R.) 1. § l) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
(E rendelet alkalmazásában)
„l) jogosultsági időszak: a 2009. január 1-je és 2010. április 30-a közötti időszak;”